

Праздничны или повшорны училища.

Излишно е да ся доказва колко е потребно знаяніе-то за всякой напръдъкъ и за по-добъръ чловѣчески животъ. Всички голѣмы добрини и богатства, съ кои-то ся гордѣе и ползува днешній вѣкъ сж послѣдица и плодъ отъ различно знаяніе. Ала за да бжджт знаянія-та по-полезны, за да можжт благотворны-ты послѣдицы отъ видѣло-то да ся распространяять и видять и у най-далѣчны-ты краища и у най-долнж ржкж хора въ отечество-то ни не е доста само голѣми-ти градове и общинны, само имотни-ти гражданае да добывають и да ся ползуютъ съ това богатство, кое-то е майка на всяко чловѣческо добро, нъ трѣба да ся даде лесниж и на най-сиромашкы-ты, та божемъ прѣвы-ты основны знаянія да добыжжт прѣди да встѣпять въ животъ, и така да можжт да работять за свож ползж и за ползж на свои-ты съгражданы.

Всякому е знаяно колко млади у насъ пропадать и душевно и тѣлесно, като нѣма кой да гы посвѣтува и оправн въ глупавы-ты имъ години; колко сиромашкы дѣтца скытатъ петь за четиры като нѣматъ срѣдства да иджт въ рядовно училище; колко калфы, чираци и слугы излѣзли изъ училище ни варени ни печени, безъ никакво основно знаяніе иджт при чюжды хора за работж или занаять и тамъ освѣнь гдѣ-то нѣма да чюжжт и да видять друго ничто за свое поправяніе, и освѣнь гдѣ-то тукъ заборавають и онова малко нѣчто, кое-то сж чюли или прочели въ училище-то, нъ възъ това и като нѣма да имъ трѣсять господаре-тѣ смѣткж за гдѣ ходять и что правять въ праздно врѣмя отъ работж си, тѣ още повече ставатъ злонравны, необуздани и испадать въ най-лоши погрѣшкы, отъ кои-то не можжт вече никогда да ся оправять и да станжт хора. А за да ся искорени това зло испомежду ны, за да бы могло да ся распространи видѣло-то и у това съсловіе отъ народа ни, най-добро бы было да ся отворять на всяко мѣсто за тѣхъ *праздничны* или *повшорны училища*. Въ народно-то образование на сегашно врѣмя много нѣчто правять по свѣта тѣя *праздничны* и *повшорны училища*. По-голѣма-та часть отъ сиромашкы-ты и занаятійскы млади дотыкмяватъ си нѣколко просвѣщеніе-то на тоя начинъ и така ся распространяватъ просвѣще-